

מדיניות מערכות בריאות

Policy in Healthcare Systems

מס' קורס 686-2-0022

שם המרצה: פרופ' טוביה חורב
סוג הקורס: בחירה
היקף הקורס: 3 נקודות זכות
שנת הלימודים: תשע"ו, סמסטר ב'
תואר: שני
דרישות קדם: אין

1. מטרת הקורס

הקורס נועד להעניק לסטודנט מערכת מושגית להבנה, ניתוח ודיון בסוגיות הקשורות לקביעת מדיניות במערכות בריאות וכן לספק כלים שיסייעו לו ביישום והערכה של מדיניות בריאות.

The course aimed and designed to give the student a conceptual framework that will enable him to understand, analyze and discuss policy issues in healthcare system, and to provide tools that will assist him in the implementation and evaluation of health policies.

2. תיאור הקורס

במהלך הקורס יתוודעו הסטודנטים לעקרונות, לגורמים ולכוחות המעצבים את המדיניות במערכות ציבוריות ככלל ובמערכת הבריאות בפרט, ולעקרונות אשר מגדירים את אופי המעורבות הממשלתית במערכת הבריאות. מטרת הקורס מושגת באמצעות לימוד רכיבים שונים של תחומי מדיניות במערכות הבריאות, הכרת כלים המקובלים למימוש וקידום מדיניות, הבנת התפקיד שממלאות רשתות מדיניות ו'שחקנים' שונים בעיצוב מדיניות, וניתוח לקחים מרפורמות שהוצעו במערכת הבריאות בישראל. במהלך הקורס יתורגלו הסטודנטים בניתוח והערכה של סוגיות מדיניות, תוך שימוש במקרי-חקר, הנוגעים לסוגיות מרכזיות שנמצאות על סדר היום במערכת הבריאות בישראל.

3. פירוט נושאי ההוראה העיקריים בקורס

- רקע כללי- מושגי יסוד ועקרונות הפעילות של מערכת הבריאות והממשק שלהן עם סוגיות מדיניות
- עקרונות במדיניות ציבורית והביטוי שלהם במערכת הבריאות בישראל
- תהליך תכנון וקביעת מדיניות
- יישום וקידום מדיניות נבחרת
- 'רשתות מדיניות' ו'שחקנים' עיקריים במערכת הבריאות
- מקומן של הרשות המחוקקת והרשות השופטת בעיצוב מדיניות ואופן הניהול של מערכת הבריאות
- מעורבות הממשלה באסדרת שירותי הבריאות
- סוגיות מרכזיות במדיניות בתחום הבריאות - מבט כללי (התייחסות לנושאים כגון - מימון, תשתיות, כשלי שוק, תחרות, עקרונות חברתיים, זכויות החולה והעצמת הצרכן)
- ניתוח סוגיות ספציפיות במדיניות בריאות בישראל – עבודה ודיון על מקרי-חקר נבחרים
- הערכת רפורמות ואתגרי מדיניות במערכת הבריאות בישראל

4. דרישות הקורס

עבודת צוות – 30% מהציון הסופי
מבחן מסכם – 70% מהציון הסופי
חובת נוכחות ב-80% מההרצאות לפחות

5. רשימת ספרות (רשות)

1. Hill M., Hupe P. Implementing Public Policy. Governance in Theory and in Practice. SAGE Publications Ltd., London, 2014
2. Bardach E., Patashnik E.M. A Practical Guide for Policy Analysis: The Eightfold Path to More Effective Problem Solving. CQ Press, SAGE Publications (5th Edition) 2016; or (4th ed., 2012)
3. Bhattacharya D. Public Health Policy: Issues, Theories, and Advocacy. John Wiley & Sons, Inc. CA. US.
4. Henderson, James W.: Health Economics and Policy. Cengage Learning Pub.; (6th edition), 2014
5. Thomas A. Birkland: An Introduction to the Policy Process: Theories, Concepts, and Models of Public Policy Making. M.E. Sharpe publications (3rd ed.), 2010.

6. בן נון ג. מגנזי ר. (עורכים) היבטים כלכליים וחברתיים במערכת הבריאות בישראל. דפוס זיסמן שיבר (הפקה), רעננה. 2010.
7. דורון ח. מערכת הבריאות: לאן? מחוק ביטוח בריאות שוויוני לאי-שוויון בבריאות, הוצאת הספרים של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, 2009
8. בן נון ג., ברלוביץ י., שני מ. מערכת הבריאות בישראל, הוצאת עם עובד, 2010

מאמרים ופרסומים בעברית

1. חורב ט., אברבוך א., קידר נ. 2013. התמודדות לאומית עם אי השוויון בבריאות: משולחן השרטוט ליישום בפועל. משרד הבריאות, ירושלים.
2. חורב ט., קידר נ. 2012. סוגיות במדיניות ואסדרה של ביטוחי בריאות פרטיים. משרד הבריאות, ירושלים.
3. המכון הלאומי לחקר שירותי הבריאות ומדיניות הבריאות. כנס ים המלח ה-13. ביטוחי הבריאות בישראל: התפתחויות, קשרי גומלין, בעיות ומתווים לפתרון. ספר הכנס. המכון הלאומי, תל השומר, 2012
4. חורב ט., קידר נ. הרשקוביץ ע. 2011. ביטוח ציבורי בתחום הסיעוד: מתווה לרפורמה. משרד הבריאות, ירושלים
5. המכון הלאומי לחקר שירותי הבריאות ומדיניות הבריאות. כנס ים המלח ה-12. היערכות המדינה לקראת הזדקנות האוכלוסייה. ספר הכנס. המכון הלאומי, תל השומר, 2011
6. חורב ט., קידר נ. אור וצל בהתפתחותו ויישומו של חוק ביטוח בריאות ממלכתי. השתקפותה של הרפורמה מחמש עשרה שנות חקיקה. משרד הבריאות, ירושלים פברואר 2010.
7. חורב ט. קידר נ. 2010. "מידת הפרוגרסיביות במימון מערכת הבריאות בישראל". בתוך: היבטים כלכליים וחברתיים במערכת הבריאות בישראל. בן נון ג. מגנזי ר. (עורכים). עמ' 292-307.
8. חורב ט. 2008. צמצום אי השוויון בבריאות: הניסיון הבינלאומי ויישומו לישראל. מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל. ירושלים.
9. חורב ט. 2006. "פסיקת בתי המשפט והשפעתה על מדיניות במערכת הבריאות: היבטים של הקונפליקט שבין צרכי הפרט לאינטרס הציבורי". בתוך: עשור לחוק ביטוח בריאות ממלכתי 1995-2005. בן נון ג., עופר ג. (עורכים). עמ' 159-177. המכון הלאומי לחקר שירותי בריאות ומדיניות בריאות, תל השומר.
10. חורב ט. 2005. מעורבות מערכת המשפט בעיצוב מדיניות הבריאות. רפואה ומשפט. גיליון 32, עמ' 15-52. האגודה לרפואה ולמשפט בישראל. ירושלים.
11. גרוס א. "בריאות בישראל- בין זכות למצרך". בתוך: רבין י. ושני י. (עורכים) זכויות כלכליות, חברתיות ותרבותיות בישראל. עמ' 437-531. הוצאת 'רמות'. אוניברסיטת תל אביב, ת"א 2004.

12. חורב ט. 2004. השתקפותה של מדיניות בריאות בראי החקיקה. מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל. ירושלים.

מאמרים באנגלית

1. Shmueli A: Do rich Israelis wait less for medical care? Israel Journal of Health Policy Research 2014, 3:30
2. Chinitz D. Governing the allocation of scarce resources: is health care no longer a special case? Israel Journal of Health Policy Research 2014, 3:23
3. Horev T, Babad Y. Healthcare reform implementation: stakeholders and their roles-the Israeli experience. Health Policy, 2005 Jan;71(1):1-21.